

11. nacionalna konferenca

- Participatorni proračun: dobro za ljudi, a tudi za okolje?

Maja Cimerman,

Danes je nov dan

Participativni proračun in zeleni projekti

Maja Cimerman

*Danes je nov dan,
Inštitut za druga
vprašanja*

Participativni proračun

Zbiranje predlogov

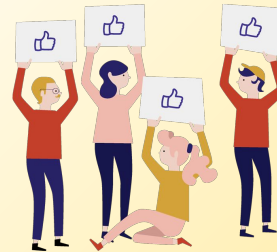
Pregled predlogov

Glasovanje

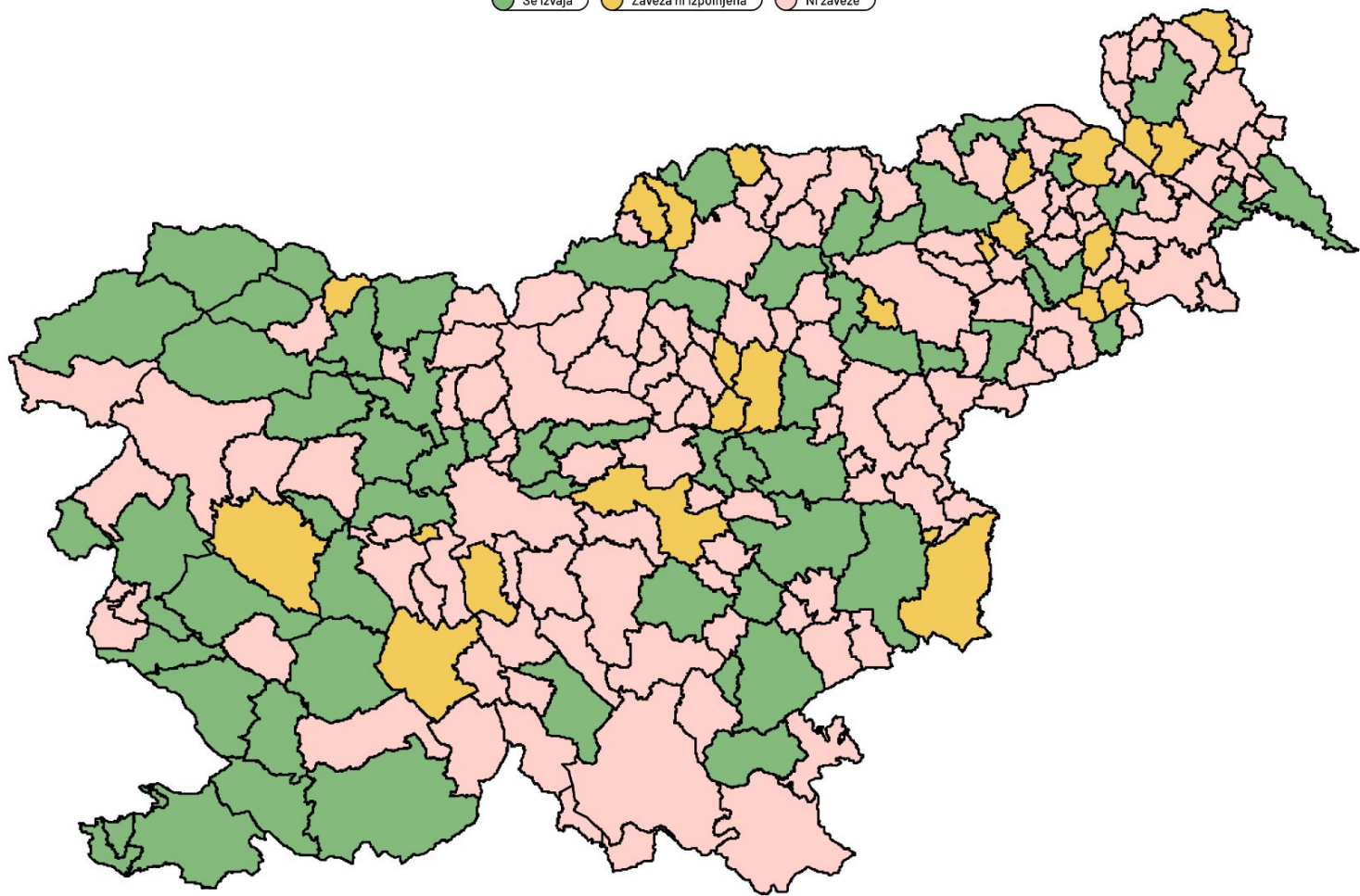
Pregled glasovanja

Izvedba projektov

Platforma CONSUL

Se izvaja Zaveza ni izpolnjena Ni zaveze

Zeleni participativni proračun

Kaj je "zeleno"?

Vse, kar bistveno prispeva k enemu od okoljskih ciljev:

**Blažitev
podnebnih
sprememb.**

**Prilagajanje
podnebnim
spremembam.**

**Varstvo in
ohranjanje biotske
raznoverstnosti in
ekosistemov.**

**Prehod na
krožno
gospodarstvo.**

**Preprečevanje
in
nadzorovanje
onesnaževanja.**

**Trajnostna raba
ter varstvo
vodnih in
morskih virov.**

Dejavnost ne more biti » zelena«, če bistveno škoduje kateremu od zgoraj navedenih okoljskih ciljev, ne glede na njen prispevek k preostalim okoljskim ciljem.

Vir: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MF/Proracun-direktorat/Drzavni-proracun/NRP/Metodologija-za-zele-no-proracunsko-nacrtovanje.pdf>

Oznaka projekta

Vir: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MF/Proracun-direktorat/Drzavni-proracun/NRP/Metodologija-za-zele-no-proracunsko-nacrtovanje.pdf>

Ugoden

Mešan

Neugoden

Nevtralen

Neznan

Izglasovani projekti glede na vpliv na okolje

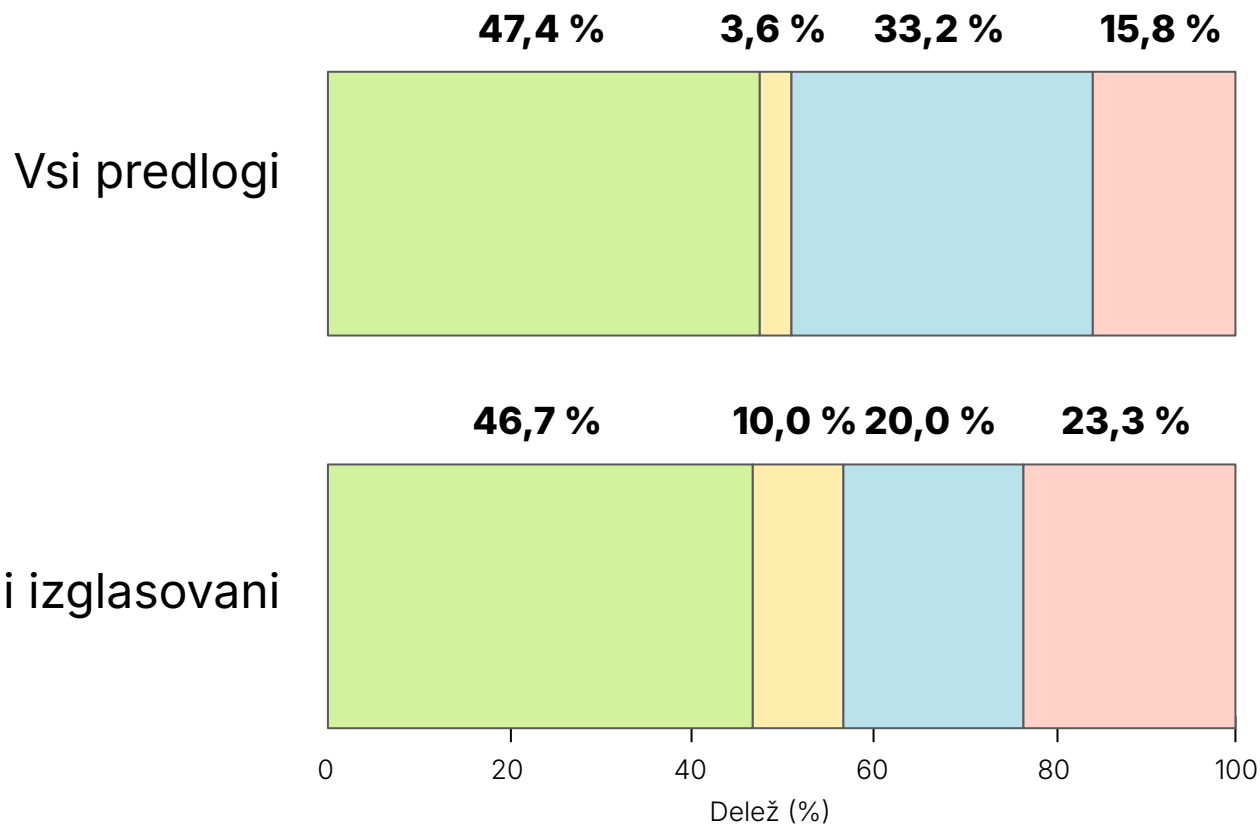
Ugoden	Mešan	Neugoden	Nevtralen	Neznan	Skupaj
Občina 1					
14	3	7	6	0	30
46.67%	10.00%	23.33%	20.00%	0.00%	
Občina 2					
5	0	5	5	0	15
33.33%	0.00%	33.33%	33.33%	0.00%	

Primeri projektov

Ugoden	Mešan	Neugoden	Nevtralen
- Izgradnja nadstrešnice na postajališču javnega prometa - Javni pitnik - Razširitev sistema e-kolesa, nove postaje, nova kolesa ... - Nova stojala za kolesa - Preureditev divjega parkirišča v zelenico - Zasaditev dreves - Ureditev ekološkega otoka - Obnova igrišča (nova drevesa, novi pitniki, novi koši) - Koši za pasje iztrebke - Odstranjevanje japonskega dresnika s pomočjo elektrike - Zatravitev dela športnega igrišča in odstranitev asfalta	- Nova igralna površina na zeleni površini, hkrati pa je predvidena zasaditev novih dreves in postavitvev košev za smeti - Nova postaja za e-kolesa, vendar na območju, ki je do zdaj bilo zeleno - Ureditev obale reke s postavitvijo cestnih robnikov in novo električno napeljavo, tudi sejanje nove zelenice, postavitvev košev	- Novo igrišče v gozdu, street workout ob reki - Klima v mrliški vežici - Ureditev prireditvenega prostora, ki predvideva tlakovanje zelene površine in novo osvetlitev - Dograditev javne razsvetljave na pločniku ob travniku in gozdu - Ureditev dvorišča šole: odstranitev odraslih dreves z nadomestno zasaditvijo - Asfaltiranje makadamskega parkirišča	- Prikazovalnik hitrosti - Prenova igral ali klopi - Spremembe krajevnih tabel - Obnova fasade kulturnega spomenika (brez energetske sanacije), obnova doma krajanov - Obnova notranjih prostorov - Postavitvev kovinske skulpture na krožišču - Poslikava zunanjih zidov

Skupina	Ugoden	Mešan	Neugoden	Nevtralen	Neznan	Skupaj
Občina 1						
Vsi predlogi	93	7	31	65	0	196
Neizvedljivi (niso šli na glasovanje)	48	4	19	37	0	108
Izvedljivi (šli na glasovanje)	45	3	12	28	0	88
Niso bili izglasovani	31	0	5	22	0	58
So bili izglasovani	14	3	7	6	0	30
Občina 2						
Vsi predlogi	32	6	19	32	0	89
Neizvedljivi (niso šli na glasovanje)	21	4	14	23	0	62
Izvedljivi (šli na glasovanje)	11	2	5	9	0	27
Niso bili izglasovani	6	2	0	4	0	12
So bili izglasovani	5	0	5	5	0	15

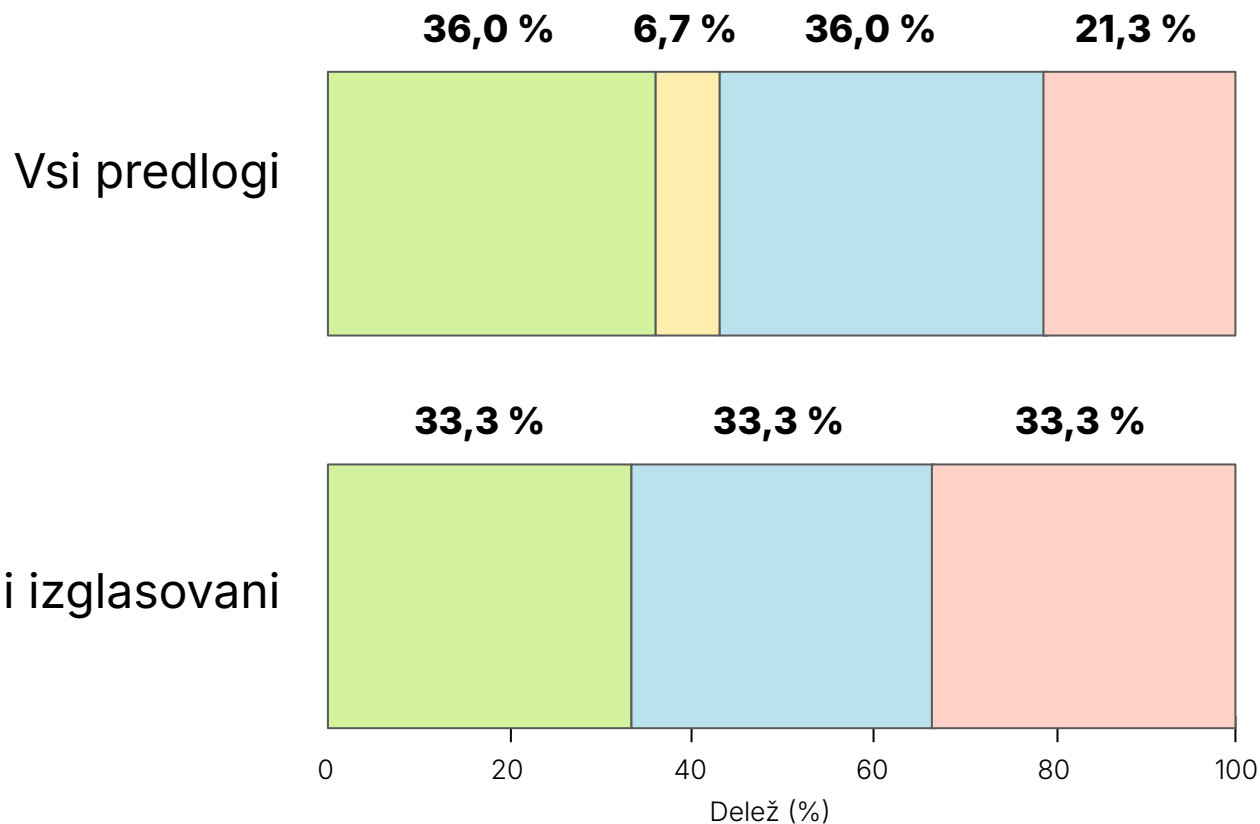
Občina 1

OCENA

Občina 2

OCENA

Projekti izbrani v procesu
participativnega proračuna
imajo tako ugoden kot
neugoden vpliv na okolje.

Merila za ustreznost projektov

25

Merila za oddajo predloga projekta in uvrstitev na glasovanje

Splošna merila za ustreznost projektov

- Ocenjena vrednost predlaganega projekta znaša med 3.000,00 z vključenim DDV-jem in 40.000,00 EUR z vključenim DDV-jem. Vrednost projekta mora biti realno ocenjena.
- Projekt bo izveden na območju Mestne občine Novo mesto in, v primeru gradbenega projekta, na nepremičninah v lasti Mestne občine Novo mesto.
- Projekt je takšne narave, da bo Mestna občina Novo mesto lahko nosilec projekta in da bo kot nosilec projekta v okviru svojih obstoječih kapacitet in služb ter zakonskih pristojnosti lahko zagotovila njegovo realizacijo in delovanje oziroma obstoj.
- Po presoji in posvetu s službami občinske uprave projekt ni uvrščen v proračun Mestne občine Novo mesto oziroma v načrt razvojnih programov občinskih vlaganj.
- Projekt je realno izvedljiv v proračunskih letih 2026 in 2027.
- Projekt je skladen z zakonodajo in veljavnimi akti Mestne občine Novo mesto.
- Projekt ne povzroča nesorazmernih dodatnih stroškov vzdrževanja v prihodnjih letih.

Vsebinska merila za ustreznost projektov

- Projekt prispeva k uresničevanju predvsem javnega interesa na območju Mestne občine Novo mesto.
- Projekt prispeva k namenom participativnega proračuna Mestne občine Novo mesto: spodbuja aktivno participacijo, vključenost občanov, blaženje podnebnih sprememb in trajnostno mobilnost, dviga kakovost bivanja v lokalnem okolju, gradi skupnostni pristop in je namenjen splošni javni uporabi.
- Projekt spodbuja skrb za varstvo okolja in ohranjanje zdravja, ustvarja pogoje za gospodarski razvoj občine, ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, pospešuje raziskovalne, kulturne, mladinske in skupnostne dejavnosti ter pozitivno vpliva na razvoj športa in rekreacije.
- Projekt prispeva k lepši podobi javnih površin v Mestni občini Novo mesto: urejenosti zelenic, pešpoti, trgov, parkov ter drugih javnih površin.
- Predlagani projekti so lahko infrastrukturne narave (npr. poti, ceste klopi, stopnice, igrala, ipd.) ali programske narave (npr. čistilna akcija, festival, plakatna akcija ipd.).
- Vse točke obrazca morajo biti pravilno izpolnjene.
- Komisija si pridržuje pravico, da v primeru nepopolno ali površno izpolnjenega obrazca predlog projekta zavrne.

Zeleni participativni proračun

Participativni proračun Bologna

Vsi projekti morajo izpolnjevati cilje pobude »Bologna Missione Clima«, ki mesto zavezuje k doseganju podnebne nevtralnosti do leta 2030.

Participativni proračun Lizbona

- ★ LISBON: 15% of funds from Lisbon's already existing platform for participatory budgeting (over EUR 33 million) is dedicated solely for climate change adaptation and mitigation projects (about EUR 5 million). So far, citizens have decided to fund projects such as cycling lanes, tree planting for street heat reduction, or water capture and storage.

Traditional Lisbon PB ~ EUR 33.8 million total value of implemented projects

Citizens vote for small-to-medium-scale projects in the city / No climate change emphasis

Lisbon Green Participatory Budget
EUR 5 million of the total PB pledged for 2020

Občina Trier: lokacija novih vetrnih elektrarn

Windenergie

Die Stadt will Platz für Windkraftanlagen schaffen und möchte die Bürgerinnen und Bürger mit einbeziehen. Bis zum 15. August Stellungnahme abgeben.

Če naj občinski proračun
postane k trajnostnim
ciljem in rezultatom
usmerjen načrt porabe
javnih sredstev, se mora
lokalna skupnost o takšnih
ciljih najprej dogovoriti.

Vir: Priročnik za ozelenjevanje
občinskega proračuna Umanotera
(2017)

www.umanotera.si/wp-content/uploads/2017/04/Prirocnik-za-ozelenjevanje-obcinskega-proracuna.pdf

Hvala!

Maja Cimerman, maja@daneshenovdan.si

*Danes je nov dan,
Inštitut za druga
vprašanja*